

Teologia Reformată – Ce se ascunde în spatele ei?

4 Noul legământ

Noul legământ se referă la promisiunea din profetul Ieremia (Ieremia 31.31-34). După cum s-a arătat mai sus, Teologia Reformată cunoaște o singură biserică, care constă din credincioșii Vechiului și Noului Testament. În consecință, spun ei, noul legământ a fost încheiat cu biserica și este deja în vigoare.¹ Aceasta se deduce din faptul că Domnul Isus spune la instituirea Cinei Domnului: „Pentru că acesta este sângele Meu, al noului legământ, cel care se varsă pentru mulți spre iertarea păcatelor” (Matei 26.28), iar apostolul Pavel scrie: „Acest pahar este noul legământ în sângele Meu” (1 Corinteni 11.25). De asemenea, apostolul se numește pe sine „slujitor al noului legământ” (2 Corinteni 3.6).

Există o anumită coerență în faptul că, dacă nu se face nicio distincție între Israel și Biserică, aceasta trebuie să ducă inevitabil la încheierea noului legământ cu Biserica (de la Adam încoace, conform interpretării Teologiei Reformate). Cu toate acestea, tocmai subiectul noului legământ arată că Israel și Biserica trebuie să fie diferite.

Vechiul legământ a fost încheiat cu poporul Israel la Sinai. Este un legământ în care două „părți contractante” au fost de acord să își facă partea lor. DOMNUL a prezentat poruncile, iar poporul a răspuns: „Tot ce a zis DOMNUL vom face” (Exodul 19.8; 24.3,7). *Doar cei care cunosc un legământ vechi pot face un legământ nou.* Astfel vechiul legământ a fost încheiat cu poporul Israel, iar noul legământ a fost promis de asemenea acestui popor, deoarece în Ieremia 31.31 se spune: „«Iată, vin zile», zice DOMNUL, «când voi încheia un legământ nou cu *casa lui Israel* și cu *casa lui Iuda*»”. - Aceasta se referă la regatul celor zece seminții din nord, care este descris ca fiind *casa lui Israel*, și la regatul celor două seminții din sud (Iuda și Beniamin), care este descris aici ca fiind *casa lui Iuda*. Aceste două case erau separate la acea vreme, dar ambele regate reprezentau întregul Israel.

Cum ar putea fi încheiat un nou legământ cu Biserica, care este formată în mare parte (poate chiar 95%) din națiuni, dacă nu a existat un legământ vechi pentru ele? Au preluat națiunile acum responsabilitățile lui Israel? Israel a încălcat vechiul legământ, prin urmare a fost necesar un nou legământ pentru Israel. Cele două case sunt menționate explicit în mod individual ca „parteneri de legământ”. Prin urmare, este imposibil și fără sens să înțelegem că „Iuda” și „Israel” înseamnă Biserica, deoarece Biserica formează în mod clar o unitate (compară cu Efeseni 2.10 și versetele următoare).

Comentatorul W. Grudem (adept al Teologiei Reformate) scrie:

Evrei 8 oferă un alt argument puternic că putem vedea Biserica ca fiind primitoarea și împlinitoarea promisiunilor Vechiului Testament referitoare la poporul Israel ... Evident, cu greu se poate evita concluzia că scriitorul [Epistolei către Evrei] consideră Biserica drept adevăratul Israel, în care își găsesc împlinirea promisiunile Vechiului Testament date lui Israel.²

¹ A se vedea: W. Grudem, *Biblische Dogmatik*, Bonn; Hamburg (VKW; Arche-Medien) 2018, pag. 957.

² W. Grudem, *Biblische Dogmatik*, Bonn; Hamburg (VKW; Arche-Medien) 2018, pag. 957.

Noul legământ

Evreii, care au citit această scrisoare la vremea respectivă, cu siguranță nu ar fi crezut niciodată că promisiunea privind instituirea legământului, așa cum a prezis Ieremia (compară cu Ieremia 31), a fost deja împlinită. Ei știau din scripturile Vechiului Testament că poporul lor trebuia mai întâi să fie restabilit. În afară de aceasta, poporul în ansamblul său avea încă o acoperitoare pe inimă. A se aștepta de la creștinii evrei ca ei să creadă că noul legământ fusese deja încheiat ar fi fost, în opinia mea, un obstacol de netrecut.

Evreii credincioși au cunoscut că legământul nu putea fi încheiat încă, altfel nu ar fi fost tentați să se întoarcă la vechiul sistem - fapt împotriva căruia Epistola către Evrei avertizează în mod explicit. Dar scriitorul Epistolei către Evrei le-a arătat foarte clar că unele elemente ale noului sistem depășesc cu mult elementele³ care erau deja prezente într-o anumită formă în vechiul sistem. Prin aceasta ei trebuiau să cunoască că noul este fundamental mai bun decât vechiul, astfel încât să nu fie tentați să se întoarcă la cel vechi. Deși noul legământ nu fusese încă încheiat, *Mijlocitorul* legământului apăruse deja. Evreii credincioși L-au cunoscut pe Acesta în Persoana lui Isus Hristos și erau deja în legătură cu El, „*garantul* unui legământ mai bun” (Evrei 7.22).

Este greu de imaginat că evreii creștini, cu așteptările pe care trebuie să le fi avut ca iudei, au văzut noul legământ ca fiind deja *încheiat* cu ei. A deduce din acest pasaj o împlinire sau chiar doar o pre-împlinire sau o împlinire parțială ar însemna să citim mai mult din text decât conține el. Pentru ei, însă, faptul că *sângele* fusese vărsat și că *garantul* și *Mijlocitorul* apăruse deja era garanția că Dumnezeu va încheia în cele din urmă noul legământ cu tot Israelul: „cu casa lui Iuda” și „cu casa lui Israel”, după cum spune în mod expres Ieremia 31.31, adică cu cele două seminții și cu cele zece seminții.

Dacă ne uităm la pasajele biblice, în care citim ceva despre „noul legământ”, vom observa că nu se spune niciodată că noul legământ a fost încheiat cu Biserica sau că Biserica ar fi un partener al legământului.

Noul legământ este menționat de Domnul Însuși la Cina cea de Taină (Matei 26.28; Luca 22.20). Aceasta a avut loc într-un moment în care Biserica nu exista încă; ea urma să fie chemată la existență abia în ziua Cincizecimii. Din acest punct de vedere, ucenicii aparțineau atunci rămășiței iudaice și, prin urmare, sunt și o imagine a rămășiței iudaice din viitor, cu care se va încheia noul legământ. Apostolul Pavel vorbește despre aceasta în Romani 11.26,27: „Și astfel, *tot Israelul* va fi mântuit, după cum este scris: «Salvatorul va veni din Sion și va îndepărta neevlavia de la Iacov. Și acesta este legământul din partea Mea *pentru ei*, când voi înlătura păcatele lor»” - Apostolul mai spune în Romani 9.4,5: „... care sunt israeliți, *ale căroră* sunt: înfierea, și gloria, și *legămintele*, și darea legii, și slujba, și promisiunile”. Este foarte clar că noul legământ aparține Israelului.

În Matei 26.28 se spune apoi că sângele a fost „vărsat pentru *mulți*”, ceea ce ne dă deja un indiciu că sângele are o aplicație dincolo de noul legământ, adică dincolo de Israel. Sângele noului legământ nu asigură iertarea păcatelor doar pentru israeliți, ci și pentru oamenii care au fost mântuiți înainte ca poporul Israel să existe și, de asemenea, pentru oamenii dintre națiuni, care vor veni la credință în Împărăția de o mie de ani, care, de asemenea, nu vor fi parteneri de legământ. În cazul legămintelor lumești este așa, ca un legământ între două state să poată avea

³ De exemplu, sângele și un Mijlocitor.

Noul legământ

efecte benefice asupra altor state, care nu aparțin partenerilor de legământ, și la fel se întâmplă și cu noul legământ dintre Dumnezeu și Israel. Mulți dintre cei care nu fac parte din partenerii de legământ au parte de binecuvântările noului legământ.

Poate fi o surpriză pentru unii când aud că noul legământ nu a fost încheiat cu Biserica. De ce atunci Domnul Isus este numit *garantul* și, de asemenea, *Mijlocitorul* acestui legământ (Evrei 7.22; 8.6; 9.15; 12.24)? De ce în cadrul Cinei Domnului ne gândim nu doar la sângele Domnului Isus, ci și la sângele noului legământ (1 Corinteni 11.25)?⁴

Toate acestea sunt întrebări legitime, care ne arată foarte clar că și creștinii au ceva de-a face cu noul legământ. Atunci când sărbătorim Cina Domnului, de exemplu, ne gândim la binecuvântarea viitorului nou legământ. Noi sărbătorim masa Unuia respins pe pământ, dar noul legământ ne amintește că Domnul Isus, care a purtat cândva o cunună de spini, va purta o cunună cu multe diademe (Apocalipsa 19.12). Căci noul legământ este tocmai timpul despre care vorbește Biblia, când pământul va fi plin de gloria Sa (Habacuc 2.14). Nu ar trebui să uităm niciodată la Cina Domnului că Domnul Isus nu va fi Cel respins pe pământ pentru totdeauna și că Dumnezeu este foarte capabil să Își îndeplinească la propriu promisiunile și chemările. Pe de altă parte, ne amintim că Mijlocitorul legământului a apărut, că sângele noului legământ a fost vărsat și că *deplina binecuvântare* a noului legământ este disponibilă și pentru noi.

Scriitorul Epistolei către Evrei vorbește despre noul legământ exact în acest fel. Au existat creștini evrei (iudei), care erau în pericol de a se întoarce la vechiul legământ. Acestor creștini nu li s-a spus că noul legământ a fost încheiat cu Biserica, ci că ar fi o nebunie să se întoarcă la vechiul legământ, când *garantul* și *Mijlocitorul* noului legământ a apărut deja și *sângele* noului legământ a fost deja vărsat (Evrei 7.22; 8.6; 9.20). Nu era o opțiune pentru creștinii evrei din acea vreme să presupună că noul legământ a fost încheiat cu Biserica. Într-adevăr, așa cum am menționat mai sus, acest fapt ar fi fost un obstacol imposibil de depășit.

Noi așteptăm cu nerăbdare ziua în care Hristos va reveni în mod vizibil și „în ziua puterii Tale, poporul Tău va fi un dar de bună voie în sfântă splendoare” (Psalmul 110.3). Atunci Domnului I se va da onoarea care I-a fost refuzată la prima Sa venire. Așadar, la Cina Domnului ne gândim nu numai la ceea ce Domnul Isus a câștigat pentru noi, ci și la faptul că El va primi onoare și glorie pe acest pământ, unde a stat crucea Sa rușinoasă, atunci când poporul Israel va accepta noul legământ.

Între timp, ne putem bucura de faptul că sângele legământului a fost vărsat și că efectele acestui sânge au repercusiuni mult dincolo de Israel. Noi savurăm deja binecuvântările legământului, dar dincolo de aceasta cunoaștem mult mai multe binecuvântări spirituale în locurile cerești (Efeseni 1.3).

Faptul că Domnul Isus este numit *garantul* și, de asemenea, *Mijlocitorul* noului legământ înseamnă tocmai că noi nu suntem legați de unul dintre partenerii de legământ, ci de Cel care este *garantul* și *Mijlocitorul* acestui legământ. Domnul Isus este Capul, iar Adunarea este trupul Său, motiv pentru care nu suntem legați de Israel atunci când noul legământ va apărea în viitor,

⁴ A se vedea și A. Remmers, *Das kostbare Blut Jesu Christi*, Hückeswagen (CSV) 2006, în special capitolul „Das Blut des Bundes”, pag. 44-50.

Noul legământ

nici de Dumnezeu - cei doi parteneri ai legământului - ci de Domnul Isus, care prin moartea Sa a devenit Mijlocitorul acestui nou legământ.

Pentru cititorii interesați, aș dori să vă trimit la următorul articol amplu de pe site-ul www.soundwords.de. Acesta arată că și Biserica are foarte mult de-a face cu noul legământ, chiar dacă nu este un partener de legământ:

- *Was haben Christen mit dem neuen Bund zu tun?*
<https://www.soundwords.de/a10511.html> (Traducerea articolului în limba română se poate accesa la linkul următor: <https://www.soundwords.de/ce-au-crestinii-a-face-cu-noul-legamant-a11645.html> sau: https://www.mesagerul-crestin.net/eclesia/PDF/Ce_au_crestinii_a_face_cu_noul_legamant.pdf)

Titlul original: Der neue Bund
Sursa: Reformatorische Theologie - was steckt dahinter?
Editura Daniel-Verlag, 2025, pag. 27-32.